

میانی فیزیک ساختمان ۲

تنظیم شرایط محیطی

مؤلف:

دکتر زهرا قیابکلو

(عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)

Email : simaye.danesh@yahoo.com

Telegram : telegram.me/simayedaneshpub

عنوان و نام پدیدآور	قیابکلو، زهراء - ۱۳۴۴	سرشناسه
مشخصات نشر	مبانی فیزیک ساختمان ۲: تنظیم شرایط محیطی/مولف زهراء قیابکلو.	
مشخصات ظاهري	تهران: سیماهای دانش ، ۱۴۰۰ .۳۷۲ ص.	
شاپک	۹۷۸-۶۰۰-۱۲۰-۵۲۲-۴	
وضعیت فهرست نویسی	فیبا	
یادداشت	کتابنامه: ص. ۳۵۳ - ۳۵۶	
عنوان دیگر	تنظیم شرایط محیطی.	
موضوع	تأسیسات -- طرح و ساختمان	
Buildings – Mechanical equipment – Design and construction		
موضوع	معماری -- عوامل اقلیمی	
موضوع	Architecture and climate	
رده بندی کنگره	TH6010	
رده بندی دیوبی	۶۹۶	
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۹۸۰۲۱	
وضعیت رکورد	فیبا	

مبانی فیزیک ساختمان ۲ تنظیم شرایط محیطی

مؤلف:	دکتر زهراء قیابکلو
ناشر:	انتشارات سیماهای دانش
نوبت چاپ:	اول / ۱۴۰۰
تیراز:	۱۰۰۰ نسخه
حروفچینی:	موسسه مهرداد
لینوگرافی:	باختر
چاپخانه:	فرشیوه
صحافی:	روشنک
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۲۰-۵۲۲-۴
قیمت:	۹۵۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات سیماهای دانش محفوظ است.

انتشارات سیماهای دانش: خیابان انقلاب- ابتدای خیابان ۱۲ فروردین

پلاک ۱۸۳۱- تلفن: ۶۶۴۴۶۴۷۷۹

فروشگاه سیماهای دانش: ۶۶۴۶۰۵۴۵

كتابفروشی عمر دانش: ۶۶۴۹۳۷۰- ۱

كتابفروشی پرهام: ۶۶۴۶۸۲۳۵

بهنام خدا

پیش‌گفتار

بخش ساختمان به تنهایی مصرف یک‌ششم منابع آبی دنیا، یک‌چهارم چوب برداشت شده و دوپنجم سوخت‌های فسیلی دنیا را در اختیار دارد. آلودگی موجود، ناشی از بی کفایتی و هدردادن منابع طبیعی در طرح‌ها و برنامه‌های نادرست می‌باشد. مواد آلوده کننده، حاصل جوامع بشری بوده و باعث بیمار شدن محیط زیست شده و یک سامانه زیستی ناسالم، نهایتاً منجر به محیطی تاپاک برای تمام موجودات زنده می‌شود.

توسعه‌ای پایدار است که بتواند در دوره زمانی طولانی بدون این‌که خسارته به محیط زیست وارد کند تداوم یابد. تمایل شدید کشورها برای رشد و توسعه پایدار و بهبود شرایط زندگی موجب آن گشته تا تحول وسیعی در صنعت ساختمان کشورهای توسعه‌یافته صورت پذیرد. افزایش روزافزون جمعیت جهان و محدود بودن ذخایر فعلی انرژی اعم از فسیلی و دیگر سوخت‌های فناپذیر و غیر اقتصادی و ناسالم بودن و آلودگی‌های ناشی از معرف این‌گونه سوخت‌ها، اندیشمندان دنیای امروز را بدان واداشته تا حد امکان، وابستگی بخش‌های مختلف خانگی و تجاری را به مصرف انرژی کاهش دهنده. این امر میسر نخواهد بود مگر با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، ساخت‌وساز هماهنگ با طبیعت و بهره‌گیری صحیح از منابع و عوامل اقلیمی.

این کتاب سعی دارد با زبانی ساده به معرفی، بررسی و محاسبه عوامل تنظیم شرایط محیطی مبتنی بر انرژی‌های تجدیدپذیر در معماری بپردازد. قابل ذکر است که مطالب ارایه شده عمدتاً مربوط به سامانه‌های گرمایشی غیرفعال و طبیعی بوده و معرفی سامانه‌های سرمایشی در کتاب مبانی فیزیک ساختمان ۴ (سرمایش غیرفعال) ارایه می‌شود.

فهرست عناوین

۱	۱ منابع انرژی
۱	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ مسائل عمده در حفظ محیط زیست
۳	۳-۱ عدم توازن گازها در جو زمین
۴	۴-۱ ازدیاد گرمای گلخانه‌ای
۵	۵-۱ آلودگی‌های ناشی از گازهای گلخانه‌ای
۶	۶-۱ تخریب لایه آزن
۷	۷-۱ باران‌های اسیدی
۸	۸-۱ میزان مصرف انرژی بخش‌های مختلف
۹	۹-۱ میزان انتشار آلودگی و سهم هر یک از بخش‌های انرژی
۱۰	۱۰-۱ انرژی‌های تجدیدپذیر
۱۱	۱۱-۱ انرژی خورشیدی
۱۲	۱۲-۱ تولید برق از دودکش خورشیدی
۱۳	۱۳-۱ برج تیرو با هوای سرد
۱۴	۱۴-۱ زمین گرمایی
۱۵	۱۵-۱ استخراج باد
۱۶	۱۶-۱ انرژی آب
۱۷	۱۷-۱ انرژی امواج
۱۸	۱۸-۱ انرژی جزر و مد
۱۹	۱۹-۱ تبدیل انرژی حرارتی افیانوس
۲۰	۲۰-۱ استخراج آب نمک
۲۱	۲۱-۱ انرژی هیدرولیک
۲۲	۲۲-۱ ضایعات و مواد دوربری (زیست‌توده)
۲۳	۲۳-۱ انرژی‌های تجدیدنایاب (فناپذیر)
۲۴	۲۴-۱ اقلیم
۲۵	۲۵-۱ مقدمه
۲۶	۲۶-۱ عوامل اقلیمی
۲۷	۲۷-۱ تابش خورشید
۲۸	۲۸-۱ اندازه‌گیری شدت تابش خورشید
۲۹	۲۹-۱ ساختار اتمسفر(جو) و مشخصات هوا
۳۰	۳۰-۱ لایه بندی جو بر اساس تغییرات دمایی در ارتفاعات مختلف

فهرست عناوین

۴۱	دماهی هوا	۲-۲-۲-۲
۴۳	درجات گرمایی و سرمایی	۳-۲-۲-۲
۴۶	رطوبت هوا	۳-۲-۲
۴۷	متغیرهای هوای مرطوب	۱-۳-۲-۲
۵۰	نمودار سایکرومتریک	۲-۳-۲-۲
۵۲	بارندگی	۴-۲-۲
۵۳	باد	۵-۲-۲
۵۳	بادهای تجارتی	۱-۵-۲ ۲
۵۴	بادهای غربی	۲ ۵-۲-۲
۵۵	بادهای قطبی	۳-۵-۲ ۲
۵۵	بادهای موسمنی	۴-۵-۲ ۲
۵۵	بادهای شباه روزی	۵-۵-۲-۲
۵۷	گرد باد	۶-۵-۲ ۲
۵۸	بادهای محلی	۷-۵-۲ ۲
۶۰	اندازه گیری باد	۸-۵-۲-۲
۶۴	طبقه بندی اقلیمی جهان	۳-۲
۶۶	اقلیم حاره ای مرطوب	۱-۳-۲
۶۷	اصول طراحی در اقلیم حاره ای مرطوب	۱-۱-۳ ۲
۶۸	اقلیم گرم و خشک	۲-۳-۲
۶۹	اصول طراحی در اقلیم گرم و خشک	۱-۲-۳-۲
۶۹	اقلیم معتدل	۳-۳-۲
۷۰	اصول طراحی در اقلیم معتدل	۱-۳ ۳-۲
۷۱	اقلیم سرد	۴-۳-۲
۷۱	اصول طراحی در اقلیم سرد	۱-۴ ۳-۲
۷۲	اقلیم قطبی	۵-۳-۲
۷۲	اصول طراحی در اقلیم قطبی	۱-۵-۳ ۲
۷۳	اقلیم ارتفاعات	۶ ۳-۲
۷۴	اقلیم محلی	۷-۳-۲
۷۴	ارتفاع از سطح دریا	۱-۷-۳-۲
۷۵	جهت شیب زمین	۲-۷-۳-۲
۷۵	وجود آب های محلی	۳-۷-۳ ۲
۷۵	نوع خاک	۴ ۷-۳-۲
۷۶	پوشش گیاهی	۵-۷-۳-۲
۷۶	محیط مصنوع	۶-۷ ۳-۲
۷۶	اقلیم های مستثنی	۸-۳-۲

۷۷	۴-۲ تقسیمات اقلیمی ایران
۸۱	۳ هندسه خورشیدی
۸۱	۱-۳ مقدمه
۸۱	۴-۳ عرض جغرافیایی
۸۱	۳-۳ طول جغرافیایی
۸۲	۴-۳ زاویه انحراف
۸۳	۵ طول روز
۸۳	۶-۳ زاویه ساعت
۸۳	۱-۶-۳ استفاده از ساعت در جهتیابی
۸۴	۷-۳ زاویه ارتفاع خورشید
۸۶	۸-۳ زاویه سمت یا زاویه جهتمنا
۸۶	۹-۳ زاویه شیب سطح
۸۶	۱۰-۳ زاویه ورود اشعه خورشید
۸۸	۱۱-۳ نمودارهای خورشیدی
۸۹	۱۰-۳ نمودار عمودی مسیر حرکت خورشید در آسمان
۹۲	۱۱-۳ نمودار افقی مسیر حرکت خورشید در آسمان
۹۴	۱۱-۳ نقاله خورشیدی
۹۵	۱۲-۳ تقویم ماههای قرنیة سال در رابطه با موقعیت خورشید
۹۷	۴ الگوی حرکت سایه و طراحی سایت
۹۷	۱-۴ مقدمه
۹۸	۴-۴ روش ترسیم مسیر سایه
۹۹	۴-۴ روش محاسبه طول سایه
۱۰۱	۴-۴ الگوی حرکت سایه در سطوح شیبدار
۱۰۳	۴-۵ سایه و طراحی سایت
۱۱۱	۵ آسایش حرارتی
۱۱۱	۱-۵ مقدمه
۱۱۲	۲-۵ تعادل حرارتی در بدن انسان
۱۱۴	۳-۵ مهمترین عوامل تأثیرگذار بر احساس آسایش حرارتی
۱۱۴	۱-۳-۵ دمای هوا
۱۱۴	۲-۳-۵ دمای متوسط تشعشعی
۱۱۶	۳-۳-۵ رطوبت هوا
۱۱۶	۴-۳-۵ جریان هوا
۱۱۷	۵-۳-۵ میزان فعالیت
۱۱۸	۶-۳-۵ نوع پوشش